

# **Programma Cursus Compositie ICEF – voorjaar 2020: di. 19.30 – 22.00 uur (8 x)**

**Periode: 14 april t/m 16 juni 2020. Locatie: Weide Wereld, Teunisbloemlaan 54, Vleuten.**

- |   |   |
|---|---|
| 1. Indeling, definities en opvattingen (A)  | - inhoud, techniek en vormgeving, definities, opvattingen over compositie.  |
| 2. Bottom-Up en Top-Down waarneming (A)   | - twee soorten waarneming uit de cognitieve psychologie.  |
| 3. Doelen (A)   | - doelen van compositie.  |
| 4. Compositie en vormgeving (A)   | - relatie tussen compositie en vormgeving, goede en slechte vormgeving.   |
| 5. Oorzaken van slechte composities (A)   | - visueel analfabetisme, niet-visuele benadering, onvermogen tot vertaling v.h. onderwerp in vormen en lijnen, etc.   |
| 6. Visueel sterke en zwakke factoren (A)  | - licht/donker, primaire kleuren en pasteltinten, primaire kleuren/pasteltinten.  |
| 7. Balans over de verticale as (A)  | - balans tussen het linker- en rechter gedeelte van een afbeelding  |
| 8. Beeldtaal en visuele grammatica (B)  | - het kader, Gestaltwetten, open en gesloten vormen, grondbeginselen.<br>- 10 wetten van Ramchandran, symmetrie, inklemming.  |
| 9. Uitsnede van het hoofd (B)   | - klasieke uitsnede, mogelijkheden, uitzonderingen en fouten.   |
| 10. Hierarchie v. belangrijkheid v. onderwerpen (B)                               | - mensen, dieren, door mensen gemaakte dingen, etc.   |
| 11. De kijkrichting van links naar rechts (C)                                     | - de psychologie van rechts en links in relatie met de kijkrichting van linksboven naar rechtsonder in afbeeldingen iv.m. de leesrichting.<br>- afsluiting rechtsonder. |
| 12. De kijkrichting van het onderwerp (C)   | - wordt bepaald door het lichaam, het hoofd en de blik.   |
| 13. De symboliek van onder en boven (C)<br>Foto's die omgekeerd zijn gepubliceerd | - mogelijkheden en onmogelijkheden.<br>- het extra effect qua inhoud van deze foto's.   |
| 14. Symboliek van lijnen (D)  | - horizontale, verticale, diagonale, schuine en S-vormige lijnen.   |
| 15. Restvorm, vierkante foto's (D)  | - mogelijkheden qua restvorm, de symboliek van vierkante formaten.  |
| 16. Horizontale en verticale foto's (D)   | - de symboliek van horizontale en verticale foto's.   |
| 17. Houding (D)   | - juiste en verkeerde houding van mensen op foto's.   |
| 18. Punten, optische lijnen, groepen (E)  | - de plaatsing van één onderwerp in het kader, voorbeelden van beeldpunten,<br>- optische lijnen, storende punten.  |
| 19. Patronen, ritme, groepen (E)  | - vereisten, mogelijkheden, symboliek.  |
| 20. De horizon, wolken (E)  | - de plaats van de horizon, dramatiek van wolken.   |
| 21. De Diagonaal Methode, Regel v. Derden (F)<br>Gulden Snede                     | - de mythe v.d. Regel van Derden, de Diagonaal Methode.<br>- de Gulden Rechthoek, de mythe van de Gulden Snede in beeldende kunst.                                      |
| 22. Perspectief en diepte (G)   | - lineair perspectief, atmosferisch perspectief, clair-obscur, rood-blauw, textuur, aansnijden v.h. onderwerp, licht en schaduw.  |
| 23. Gevoelsmatig en rationeel componeren (H)                                      | - gevoelsmatige en rationele composities en de noodzakelijke samenwerking van de rechter- en linker hersenhelft.  |
| 24. Japanse composities, Wabi-Sabi, urbex fotogr. (H)                             | - kenmerken van traditionele Japanse composities, Wabi-Sabi.<br>- urbex fotografie.   |
| 25. Beeldopbouw: basislijnen en basisvormen (H)<br>Croppen                        | - het zien van de basisvormen van compositie.<br>- redenen om foto's te croppen.  |
| 26. Componeren of manipuleren (I)   | - mogelijkheden en problemen bij de opname.   |
| 27. Foto's van beroemde fotografen (I)  | - voorbeelden foto's van beroemde fotografen.   |
| 28. Compositie bij grafisch ontwerpen (J)   | - vlakken, kleursymboliek/cirkel, schaal, overlapping, focal point, lay-out.  |

**Docent: Edwin Westhoff**

E-mail: [info@edwinwesthoff.nl](mailto:info@edwinwesthoff.nl) / Website Compositie: [www.cursuscompositie.nl](http://www.cursuscompositie.nl) / Website Cursussen: [www.icef.info](http://www.icef.info)

**Edwin Westhoff is de ontdekker van de Diagonaal Methode, die is ingebouwd in Photoshop Lightroom en Photoshop.**  
Website Diagonaal Methode: [www.diagonaalmethode.nl](http://www.diagonaalmethode.nl)

## Informatie over de cursus Compositie

"Compositie" valt onder "vormgeving, bij de indeling "Inhoud", "Techniek" en "Vormgeving" in de fotografie. De cursus Compositie wordt gegeven als vormgeving in de fotografie, dus alle aspecten van de vormgeving komen aan de orde, en niet alleen de aspecten van compositie in engere zin, zoals "rangschikking van elementen binnen een kader". Factoren die vallen onder "beeldtaal" of "visuele grammatica", worden ook behandeld.

**Belangrijk hierbij is dat er algemeen geldende wetten zijn** op het gebied van beeldtaal. Deze wetten zijn niet zozeer gebaseerd op theorie, maar voortgekomen uit de manier waarop mensen de wereld zien. Tijdens de eerste derde van een seconde kunnen de hersenen een beeld of situatie herkennen, dus inclusief afbeeldingen. Hierbij wordt ook tegelijkertijd de *compositie* van dat beeld gezien. Dit geldt voor alle mensen ter wereld, met die opmerking dat het "lezen" van een afbeelding gebeurt volgens de geleerde leerrichting: in het westen is dit van links naar rechts, en in Arabisch, Hebreeuws en Japans is dit van rechts naar links. Dit heeft vaak grote consequenties voor de inhoud en betekenis van de afbeelding

**In plaats van regels te hanteren tijdens de cursus, gebruiken we "aandachtspunten":** wanneer we **dit** doen, dan heeft dit **dát** effect. Alles heeft een bepaald effect, hetgeen betekent dat we kunnen kiezen voor welk effect we willen bij welk onderwerp en welke visie. De compositie is hierdoor ondergeschikt aan het doel van de fotograaf en het doel van de foto. Voor een bepaald doel is een bepaalde compositie en vormgeving nodig. Wijken we hier van af, dan wordt het doel niet meer optimaal bereikt, of in het slechtste geval, snapt de toeschouwer er niets meer van, de boodschap is verwarrend, onduidelijk of ambigu.

**Daarbij heeft elke foto een unieke compositie.** Vanwege deze factor en de reeds genoemde zaken, moet bij elke foto opnieuw de compositie bepaald worden en kunnen we geen vaste regels hanteren. We kunnen echter ook niet zomaar wat doen, omdat compositie niet subjectief is. In het algemeen moeten composities dynamisch en spannend zijn, dus het is een misverstand dat er sprake moet zijn van harmonie, symmetrie en/of perfectie. Al deze zaken worden uitgebreid besproken in het eerste uur van elke les. Tijdens het 2<sup>e</sup> uur worden de foto's van de cursisten besproken. Er worden opdrachten gegeven, maar het is mogelijk, voor mensen die weinig tijd hebben, om eerder gemaakte foto's mee te nemen die men graag wil bespreken. De eerste les bestaat volledig uit theorie, omdat er dan nog geen werk is om te bespreken.

Edwin Westhoff